

curatoren Theologische Universiteit

Aanvullend rapport
deputaten

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Zwolle-Zuid 2008

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap generaal-synodale publicaties via: publicaties@gkv.nl.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

INLEIDING

Dit is een aanvulling op het rapport van de deputaten-curatoren van de Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken in Nederland te Kampen.

In deze aanvullende rapportage wordt verwezen naar de hoofdstuk indeling van het eerste rapport.

INHOUDSOPGAVE

4.	Globaal beleidsoverzicht strategie	4
5.2	Bestuur	
	5.2.7 Dagelijkse Leiding	4
5.3	Onderwijs en onderzoek	
	5.3.2 Opleiding kerkelijk werker (met de GH Zwolle)	5
	5.3.6 De route naar het predikantschap via artikel 8 KO	5
	5.3.7 College van beroep	7
5.5	Financiële overheidssteun	7
5.7	Bijzondere leerstoel	7
6.	Conceptbesluiten	8
	Bijlagen	
I.	Brief aan deputaten financiën en beheer (d.d. 19 februari 2008)	12

4. GLOBAAL BELEIDSOVERZICHT

strategie

In het kader van de strategieontwikkeling zijn tot nu toe nog slechts enkele stappen gezet. Met de Gereformeerde Hogeschool Zwolle is een brede verkenning uitgevoerd m.b.t. mogelijkheden van zowel inhoudelijke als facilitaire samenwerking. Die samenwerking heeft vooral betrekking op de opleiding HBO-theologie die in Zwolle functioneert.

Er is een werkgroep gevormd van de TU met vertegenwoordigers van de HBO opleidingen theologie van de GH. In deze werkgroep is vastgesteld dat er op het gebied van theologische opleidingen in Nederland steeds meer samenwerking en afstemming gezocht wordt tussen universitaire opleidingen en hbo opleidingen. Zo zijn er samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke opleidingen binnen de PKN (VU-Amsterdam, Windesheim Zwolle, CHE Ede en Kampen Oudestraat) en hetzelfde doet zich voor binnen het Katholieke onderwijs.

Het College van Bestuur van de TU heeft eind 2007 de resultaten van de verkenning besproken en uitgangspunten en intenties geformuleerd voor een vervolg. In de komende maanden zal de verkenning worden voortgezet. De bedoeling is dat deze samenwerking winst oplevert bijv. waar het gaat om doorstroommogelijkheden van HBO naar WO, dwarsverbindingen tussen onderwijsmodules, wisselwerking met andere wetenschapsgebieden e.d..

Het College van Bestuur heeft als uitgangspunt vastgesteld: dat recht gedaan moet worden aan de verantwoordelijkheid van de kerken voor de opleiding van hun predikanten en dat het wetenschappelijk karakter van het onderwijs en onderzoek aan de TU bewaard moet blijven en versterkt moet worden. Tegelijk staat het CvB open voor verdere samenwerking van TU en GH. De werkgroep gaat onderzoeken waar mogelijk samengewerkt kan worden op het gebied van de uitvoering van onderwijs, van praktijkgericht onderzoek, van dienstverlening aan de kerken en van het gebruikmaken van facilitaire mogelijkheden.

Tevens is er een inspanning gedaan om ook de universiteit van Apeldoorn te laten participeren in de vormen van samenwerking.

De inspanningen om de samenwerking met de TUA te versterken zullen worden voortgezet; ze moesten een tijdlang worden opgeschort vanwege de behandeling van reorganisatievoorstellen door de generale synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken.

Met enkele andere instellingen voor theologisch onderwijs en onderzoek (de ETF in Leuven-Heverlee, het CERT aan de VU in Amsterdam en enkele individuele docenten aan andere instellingen) zijn verkennende gesprekken gevoerd.

Intern zijn er voorbereidende gesprekken geweest met het oog op de volgende projecten c.q. onderwerpen: modularisering van het onderwijs, het aanbieden van een Engelstalige master en het opzetten van studium generale-activiteiten voor uitwisseling met andere wetenschappen. Er zal begin april 2008 overleg van docenten en bestuurders zijn om lijnen uit te zetten voor het instroom- en uitstroombesleid van de universiteit. Werft de TU in principe alleen gegadigden voor het predikantschap in de Gereformeerde Kerken? Of tellen andere geïnteresseerden volledig mee en leidt de TU ook voor andere doelen op?

Het is duidelijk dat met de ontwikkeling nog maar een bescheiden begin is gemaakt. Het werk zal de komende maanden met kracht worden voortgezet.

5.2 Bestuur

5.2.7 DAGELIJKSE LEIDING

In 2006 is sprake geweest van een complete wisseling van de wacht binnen de Dagelijkse Leiding (DL). Al snel na haar aantreden heeft de DL vastgesteld dat er problemen zijn in de werkbelasting en -verdeling.

In de eerste plaats wordt de functie van rector als te zwaar ervaren. Dit wordt nog bevorderd door het roulende rectoraat, waarbij men 3 jaar rector is. Als nadelen worden genoemd:

- gebrek aan continuïteit in het rectoraat door de voortdurende wisselingen, de inwerkperiode van elke nieuwe rector en de telkens weer gebrekkige overdracht van kennis;
- gebrek aan stafmedewerkers waardoor de rectorfunctie teveel gericht is op uitvoering en te weinig op beleidsontwikkeling;

- gebrek aan kandidaten: er zijn slechts enkele kandidaten intern beschikbaar en die kandidaten hebben een eerder rectoraat niet positief ervaren.

Al genoemd is het tweede probleem, t.w. het gebrek aan stafmedewerkers. Veel zaken die we ons voornemen, blijven liggen omdat er geen medewerkers zijn, die uitvoering kunnen geven aan de voornemens. Voortdurend moeten er keuzes worden gemaakt en blijven zaken liggen die essentieel zijn voor een universiteit die kwaliteit hoog in het vaandel heeft staan. Kwaliteitszorg ligt al een jaar lang stil, internationalisering kan niet verder worden uitgewerkt, terwijl de TU inmiddels deelnemer is in het Erasmus-programma; aandacht voor PR is minimaal, etc.

De DL heeft een onafhankelijke externe partij in de persoon van drs. J. de Jong MCM CMC van Ordina Consulting gevraagd deze factoren te onderzoeken en daarover te rapporteren. Het College van Bestuur heeft in zijn vergadering van 10 januari 2008 kennis genomen van het rapport 'Bestuurlijke drukte', uitgebracht door drs. J. de Jong d.d. 18 december 2007, alsmede van de reactie van de Dagelijkse Leiding op dit rapport.

Het College van Bestuur constateerde daarbij

1. dat de nu bekende gegevens de conclusie wettigen, dat met betrekking tot verbetering van interne sturing, organisatie en procesmatig werken nog voldoende winst te boeken is, alvorens tot uitbreiding van de staffuncties over te gaan en
2. dat voor de korte en middellange termijn een aantal realistische aanbevelingen is gedaan die er toe kunnen bijdragen dat de genoemde winst ook werkelijk geboekt wordt.

Het College van Bestuur heeft besloten in grote lijnen de aanbevelingen van het rapport te volgen. In de zomer van 2008 en in het daarop volgende seizoen zal bezien worden of de winst van de verbeterde organisatie metterdaad is gerealiseerd. Tevens zal bij die evaluatie alsnog bezien worden:

- *m.b.t. de directeur*: of de begrensde formatieruimte voor de directeur (0,6) wel voldoende speling biedt voor interne taakverschuiving binnen DL;
- *m.b.t. de staffuncties*: of de ambities van de TU om drie wetenschappelijke opleidingen aan te bieden die voldoen aan alle accreditatie-eisen wel mogelijk is bij de huidige bemensing van staffuncties;
- *m.b.t. de docenten*: of het wel verantwoord is, hen naast hun belasting met reguliere taken in onderwijs, onderzoek en dienstverlening ook nog in te willen zetten voor staftaken; (exponent van dit probleem is de terugkerende rectoraatswisseling).

Wellicht komt het College van Bestuur in de loop van de zittingen van deze Generale Synode nog met nadere voorstellen.

5.3 Onderwijs en onderzoek

5.3.2 OPLEIDING KERKELIJK WERKER (MET DE GH ZWOLLE)

Nadere informatie over vormen van samenwerking met de GH Zwolle is gegeven in paragraaf 4 van dit aanvullende rapport.

5.3.6 DE ROUTE NAAR HET PREDIKANTSCHAP VIA ARTIKEL 8 KO

In 2002 heeft de GS Zuidhorn 2002-2003 een besluit genomen m.b.t. de route naar het predikantschap via artikel 8 KO. Besloten werd dat daarbij de Theologische Universiteit ingeschakeld zou worden. Deze inschakeling werd als volgt gemotiveerd: "in de Theologische Universiteit beschikken de kerken over een instantie waar men met de nodige competentie en distantie volgens objectieve maatstaven en in een reeks van toetsingsmomenten kan beoordelen of iemand een startbekwaamheid heeft om te dienen in het ambt van predikant".

De TU heeft inmiddels zes jaar ervaring met deze route. Via de nieuwe weg heeft een aantal kandidaten de weg gevonden naar Kampen. Dat is positief. Tegelijk kwamen ook de nodige knelpunten aan het licht:

- a. de TU heeft geen inspraak
- b. de regeling betekent een extra belasting voor de TU
- c. de kandidaten lopen het risico dat ze ongelijk behandeld worden (c).

a. geen inspraak van de TU

De Theologische Universiteit heeft in de huidige situatie formeel geen inspraak bij de toelating van

een 'kandidaat' tot het artikel-8-traject. In de door de GS Zuidhorn 2002-2003 vastgestelde route beslist de kerkenraad over de vraag of iemand over bijzondere gaven voor het predikantschap beschikt. De praktijk leert inmiddels dat de eigen kerkenraad van een kandidaat de betrokkene niet altijd goed kan beoordelen of dat niet durft (omdat afwijzing verstoorde verhoudingen kan opleveren). Bovendien kan iemand in een plaatselijke, kerkelijke situatie uitstekend functioneren (op het vlak van preeklezen, van pastoraat en van persoonlijkheid), terwijl daarmee nog niet is gezegd dat hij in een andere plaatselijke situatie als predikant kan functioneren. Daarom is naast de beoordeling door de kerkenraad een 'second opinion' nodig, waarbij vanuit de TU wordt geopperd om de stagecommissie (van de TU) zo'n 'second opinion' te laten verzorgen.

b. extra belasting voor de TU

De GS Zuidhorn 2002-2003 heeft niet aangegeven hoeveel tijd (fte) de TU beschikbaar heeft of zou moeten hebben voor de begeleiding van studenten in het artikel-8-traject. Een globale schatting is dat een artikel-8-student op jaarbasis 140 docent-werkuren (0,08 fte) vraagt en dat de coördinator-artikel-8 op jaarbasis 80 werkuren als coördinator besteedt (0,05 fte). Dat is een totaal van 220 werkuren voor één student per jaar (=0,13 fte). Bij vier artikel-8-studenten (in de cursus 2007-2008) gaat het dan over (4x0,08 + 0,05 fte) 0,37 fte (= Euro 37.000). Daarbij is nog niet in rekening gebracht dat het gaat om versnipperde uren waardoor er gevoelsmatig nog meer tijd heen gaat met deze studentbegeleiding; per student zijn ongeveer tien docenten bij de begeleiding betrokken.

c. ongelijke behandeling van kandidaten

Met name vanuit het oogpunt van gelijke behandeling is er behoefte aan een standaardprocedure voor kerkenraden die moeten beoordelen of een 'kandidaat' beschikt over bijzondere gaven voor het predikantschap. Deze standaardprocedure is op het niveau van een kerkenraad beschikbaar. Er is eveneens behoefte aan een standaardprocedure voor het hele traject aan de TU. Aan die procedure wordt de laatste hand gelegd.

Het College van Bestuur stelt daarom een aantal wijzigingen voor in de besluiten van de GS Zuidhorn. Hieronder wordt de oorspronkelijke tekst afgedrukt. De wijzigingen worden cursief gezet:

De synode besluit de route naar het predikantschap via artikel 8 KO als volgt vast te stellen:

1. Wanneer iemand naar art. 8 KO toelating wil verkrijgen tot het ambt van predikant, dient hij zich daartoe aan te melden bij de kerkenraad van de kerk waarvan hij lid is.
2. Op zijn verzoek zal de kerkenraad eerst beoordelen of de broeder voldoet aan de voorschriften die de Heilige Schrift bevat ten aanzien van de leer en de levenswandel van hen die staan naar het ambt van dienaar van het Woord. Tevens zal de kerkenraad zich uitspreken over de vraag of bij de broeder de bijzondere gaven aanwezig zijn waarop art. 8 KO doelt. *Daarbij volgt de kerkenraad de nu door de GS vastgestelde procedure.*
3. De kerkenraad zal zijn bevindingen schriftelijk meedelen aan de desbetreffende broeder, en daarbij tevens de gronden vermelden en de manier waarop hij tot zijn oordeel is gekomen.
4. Wanneer de verklaring onder punt 3 positief is, kan de bewuste broeder zich presenteren bij de Theologische Universiteit, waarbij hij de verklaring van de kerkenraad overlegt en (kopieën van) relevante diploma's. *De zogenaamde 'stage-commissie' van de TU zal met hem een nader gesprek voeren over zijn geschiktheid voor het predikantschap en de beoordeling door de kerkenraad al dan niet bevestigen. Bij een positieve beoordeling wordt de betreffende broeder toegelaten tot het artikel-8-traject.*
5. Na de nodige oriënterende gesprekken *met de betrokken docenten* stelt de *docentenvergadering* van de Theologische Universiteit voor hem een beperkt, relevant studieprogramma vast, waarin ook een stage is opgenomen. Tevens zal hij, *nadat hij het preekonderwijs met positief resultaat heeft afgerond*, onder begeleiding van de Theologische Universiteit *en van twee classispredikanten* gedurende ten minste een periode van een half jaar voorgaan in erediensten binnen het ressort van de classis waar hij woont.
6. De aspirant kan ten behoeve van zijn studie aan de Theologische Universiteit voorzover nodig op de normale wijze financiële steun vragen bij deputaten ad art. 19 KO.
7. De *docentenvergadering* van de Theologische Universiteit zal na voltooiing van dit studieprogramma aan de aspirant een getuigschrift verlenen waarmee hij zich bij de classis kan presenteren voor een beroepbaarstellend onderzoek.
8. De classis neemt het beroepbaarstellend onderzoek volgens de geldende regels af, met uitzondering van het bepaalde over (een kopie van) het *diploma* van de Theologische Universiteit.

5.3.7 COLLEGE VAN BEROEP

Overeenkomstig art. 55 van het rechtspositiereglement van de TU heeft de synode van Zuidhorn een commissie van beroep ingesteld. Het College van Bestuur is bezig met de voorbereiding van een reglement voor dit college van beroep en hoopt dat z.s.m. aan uw vergadering te doen toekomen.

5.5 Financiële overheidssteun

Het rapport van deputaten eindigde op dit onderdeel met de indiening van de aanvraag van een rijksbijdrage bij het ministerie van OCW in juni 2007. In die aanvraag is door ons gerefereerd aan het besluit van de GS Amersfoort-Centrum 2005 (Acta art. 125) en is verzocht om een jaarlijkse bijdrage van 50% van de exploitatiekosten van de universiteit. Ter verdere informatie is gewezen op het positieve Onderwijsvisitatierapport dd. februari 2006, is de missie van de universiteit toegelicht en is uiteraard financiële informatie bijgevoegd.

Op de aanvraag is door de minister negatief beslist. Kernargument is daarbij het gesloten stelsel van de WHW: de instellingen die bekostigd worden, staan genoemd in de wet. Hoewel dat niet met zoveel woorden wordt gezegd, is de minister klaarblijkelijk niet bereid tot aanpassing c.q. wijziging van de wet. Verder wordt nog verwezen naar een beoogde nieuwe bekostigingsystematiek op basis van aantallen studenten en behaalde diploma's in plaats van instituutsgebonden financiering.

In reactie op deze afwijzing is zowel mondeling in een gesprek op het departement als schriftelijk namens de universiteit gereageerd. Het college van bestuur heeft daarbij gewezen op het feit dat de universiteit al was geplaatst op de bijlage bij het ontwerp-WHOO als bekostigde theologische universiteit (zie ons eerder rapport). Verder hebben wij ons er op beroepen dat op deze wijze sprake is van ongelijke behandeling, zonder deugdelijke rechtvaardigingsgrond, tussen voor de overheid gelijkwaardige universitaire theologische instellingen die wel-bekostigd en ondanks-verzoek-daartoe niet-bekostigd zijn. Bovendien leidt bekostiging van overheidswege niet tot extra overheidsuitgaven, maar tot herallocatie van middelen binnen de bestaande begroting.

Het schriftelijk antwoord dat wij daarop van de directeur Hoger Onderwijs van het ministerie van OCW ontvingen, is teleurstellend: er wordt nu achteraf gesteld dat de plaatsing op de bijlage bij het ontwerp-WHOO ten onrechte verwachtingen heeft gewekt en dat tegen de afwijzing van de minister geen bezwaar open staat. Alleen een wetswijziging van de WHW zou er toe kunnen leiden dat de minister de bevoegdheid krijgt om aangewezen instellingen als onze universiteit toe te laten tot het bekostigde domein.

Het College van Bestuur beraadt zich thans over deze situatie en voert overleg met derden om te bezien of er alsnog een opening te bereiken valt.

5.7 Bijzondere leerstoel

De GS Zuidhorn 2002-2003 heeft de termijn voor de bijzondere leerstoel ADC gesteld op zes jaar. Deze termijn loopt in 2008 af.

Het College van Bestuur is van mening dat de leerstoel gecontinueerd dient te worden. Hij heeft advies gevraagd aan de senaat van de TU. De senaat heeft aan ons college het volgende advies uitgebracht:

In deze brief ontvangt u het reglementair voorgeschreven advies van de senaat m.b.t. continuering van de bijzondere leerstoel voor de geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in de context van het Nederlands protestantisme. Na de synodale besluitvorming in dezen hopen we advies te kunnen geven m.b.t. de herbenoeming van dr. G. Harinck tot bijzonder hoogleraar op deze leerstoel.

De argumentatie voor het instellen van deze bijzondere leerstoel werd in de besluitvorming door de generale synode van Zuidhorn in 2002 als volgt geformuleerd:

- a. de synode is van oordeel dat deze leerstoel een aanwinst voor de universiteit kan zijn en haar uitstraling kan versterken. Juist het onderzoek van de kerkgeschiedenis van de 19e en 20e eeuw heeft versterking nodig. Ook met het verwerven van promovendi en

voltooiing van wetenschappelijk onderzoek met een promotie aan de Theologische Universiteit wordt het academisch karakter van de universiteit versterkt. Nu het ADC zich door het bewaren en toegankelijk maken van kerkelijke archieven beweegt op het grensgebied van kerkgeschiedenis en historiografie, kan de historische inbreng een wezenlijke verrijking van het theologisch onderzoek aan de Theologische Universiteit betekenen;

- b. ook het ADC is ermee gebaat wanneer het wetenschappelijk onderzoek bevorderd wordt. De drie taken van beheer, advies en onderzoeksbevordering hangen samen: de archieven worden benut, wanneer onderzoek gedaan wordt. Daarmee wordt de kennis van de kerkgeschiedenis op allerlei niveau in de kerken bevorderd. Ook wordt de positie van het ADC op het terrein van kerkhistorisch onderzoek versterkt door het aan soortgelijke instellingen gelijkwaardige wetenschappelijke kansen te bieden.

De senaat is van oordeel dat deze argumentatie nog steeds van kracht is. Wat de betekenis van de leerstoel voor de universiteit betreft is ook voor de komende jaren de versterking van het onderzoek en het daaraan gerelateerd onderwijs op dit terrein nog steeds gewenst en nodig.

Bovendien – zoals u uit de rapportages van het College van Toezicht bekend zal zijn – is prof.dr. G. Harinck als leerstoelhouder in de voorbije jaren op uitstekende wijze uitwerking gaan geven aan de doelstellingen van deze leerstoel. Er is aan de gewekte verwachtingen alleszins voldaan. Op verschillende deelterreinen is onderzoek opgestart, waarin momenteel drie AIO's en zes buitenpromovendi actief zijn. Vanaf 2009 zijn er promoties uit deze sector te verwachten. De projecten vormen een substantieel en gewaardeerd onderdeel van het onderzoeksprogramma voor kerkgeschiedenis en kerkrecht. Ze versterken ook de academische uitstraling van de universiteit.

Daarnaast is de nauwe verbinding met het ADC vruchtbaar gebleken. De studiedagen, congressen en symposia die vanuit het ADC belegd zijn en worden, brengen steeds thema's uit de gereformeerde kerkgeschiedenis voor het voetlicht en stimuleren het onderzoek daarnaar. De daaruit voortkomende bijdragen in de ADChartas-reeks hebben dikwijls een directe relatie met de historie van onze hogeschool/universiteit.

De senaat is op basis van het boven genoemde van oordeel dat de bijzondere leerstoel van positieve betekenis is voor de universiteit en dat continuering ervan zonder meer aanbeveling verdient.

Uit dit advies wordt naar onze overtuiging duidelijk, waarom het wenselijk is dat deze bijzondere leerstoel in stand blijft.

6. CONCEPTBESLUITEN

Besluit 1:

het gevoerde, ook financiële, beleid van de deputaten-curatoren, benoemd door de GS Amersfoort-Centrum 2005, goed te keuren en hun décharge te verlenen.

Gronden:

1. de leden van het College van Bestuur (CvB) en het College van Toezicht (CvT) hebben in hun rapportage er blijk van gegeven naar behoren hun taken van bestuur en toezicht te hebben uitgeoefend; de door de GS Amersfoort-Centrum 2005 verstrekte opdrachten zijn naar behoren uitgevoerd;
2. de leden van het College van Bestuur hebben een verantwoord financieel beleid gevoerd.

Besluit 2:

nieuw te benoemen deputaten te machtigen:

1. de universiteit in naam van de kerken te besturen volgens het statuut met inachtneming van hun specifieke taken als lid van het CvB respectievelijk het CvT;

2. in samenwerking met de Theologische Universiteit te Apeldoorn de vooropleiding te besturen volgens het desbetreffende statuut en attent te zijn op andere mogelijkheden van samenwerking met deze universiteit;
3. in samenwerking met de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle verantwoordelijkheid te dragen voor de opleiding kerkelijk werker en attent te zijn op andere mogelijkheden van samenwerking met deze hogeschool;
4. voort te gaan op de ingeslagen weg naar de aanvraag van een jaarlijkse rijksbijdrage door de overheid met inachtneming van wat daarover door de GS Amersfoort-Centrum in artikel 125 is besloten;
5. de Stichting voor de financiële verzorging van de Opleiding tot den Dienst des Woords in de Gereformeerde Kerken in Nederland, gevestigd te Groningen, voorlopig te laten voortbestaan om legaten die nog op naam van deze stichting staan, te kunnen blijven ontvangen.

Besluit 3:

de volgende generaal-synodale deputaatschappen aan te wijzen als deelnemers in het universiteitsberaad:

aanvullende steunverlening evangelisatie	kerkmuziek
archieff en documentatie	kerkrecht en kerkorde
betrekkingen buitenlandse kerken	raad van advies inzake huwelijk en echtscheiding
diaconale zaken	radio- en televisie-uitzending van kerkdiensten
dienst en recht	relatie kerk en overheid
eredienst	seksueel misbruik in kerkelijke relaties
geestelijke verzorging militairen	steunpunt gemeenteopbouw
generaal-synodale publicaties	toerusting evangeliserende gemeente
integratie gehandicapten	zending, hulpverlening en training
kerkelijke eenheid	

Besluit 4:

de route naar het predikantschap via artikel 8 KO als volgt vast te stellen (waarmee Acta GS Zuidhorn 2002-2003, artikel 27, besluit 2 komt te vervallen):

1. Wanneer iemand naar art. 8 KO toelating wil verkrijgen tot het ambt van predikant, dient hij zich daartoe aan te melden bij de kerkenraad van de kerk waarvan hij lid is.
2. Op zijn verzoek zal de kerkenraad eerst beoordelen of de broeder voldoet aan de voorschriften die de Heilige Schrift bevat ten aanzien van de leer en de levenswandel van hen die staan naar het ambt van dienaar van het Woord. Tevens zal de kerkenraad zich uitspreken over de vraag of bij de broeder de bijzondere gaven aanwezig zijn waarop art. 8 KO doelt. Daarbij volgt de kerkenraad de nu door de GS vastgestelde procedure.
3. De kerkenraad zal zijn bevindingen schriftelijk meedelen aan de desbetreffende broeder, en daarbij tevens de gronden vermelden en de manier waarop hij tot zijn oordeel is gekomen.
4. Wanneer de verklaring onder punt 3 positief is, kan de bewuste broeder zich presenteren bij de Theologische Universiteit, waarbij hij de verklaring van de kerkenraad overlegt en (kopieën van) relevante diploma's. De zogenaamde 'stage-commissie' van de TU zal met hem een nader gesprek voeren over zijn geschiktheid voor het predikantschap en de beoordeling door de kerkenraad al dan niet bevestigen. Bij een positieve beoordeling wordt de betreffende broeder toegelaten tot het artikel-8-traject.
5. Na de nodige oriënterende gesprekken met de betrokken docenten stelt de docentenvergadering van de Theologische Universiteit voor hem een beperkt, relevant studieprogramma vast, waarin ook een stage is opgenomen. Tevens zal hij, nadat hij het proeponderwijs met positief resultaat heeft afgerond, onder begeleiding van de Theologische Universiteit en van twee classispredikanten gedurende ten minste een periode van een half jaar voorgaan in erediensten binnen het ressort van de classis waar hij woont.
6. De aspirant kan ten behoeve van zijn studie aan de Theologische Universiteit voorzover nodig op de normale wijze financiële steun vragen bij deputaten ad art. 19 KO.

7. De docentenvergadering van de Theologische Universiteit zal na voltooiing van dit studieprogramma aan de aspirant een getuigschrift verlenen waarmee hij zich bij de classis kan presenteren voor een beroepbaarstellend onderzoek.
8. De classis neemt het beroepbaarstellend onderzoek volgens de geldende regels af, met uitzondering van het bepaalde over (een kopie van) het diploma van de Theologische Universiteit.

Grond:

dankzij de besluiten van de GS Zuidhorn is de route naar het predikantschap via artikel 8 KO wat meer begaanbaar geworden. Maar in de praktijk doen zich knelpunten voor, met name op het punt van inspraak van de Theologische Universiteit en op het punt van de ongelijke behandeling van kandidaten. Door de bijstellingen in de procedure worden deze knelpunten zo goed mogelijk ondervangen.

Besluit 5:

het reglement vast te stellen m.b.t. een College van Beroep voor werknemers van de Theologische Universiteit.

Grond:

het reglement is vereist voor een duidelijke omschrijving van de taken en bevoegdheden van het College van Beroep.

Besluit 6:

- a. de meerjarenbegroting 2009-2011 van de Theologische Universiteit vast te stellen op basis van de door de GS Amersfoort-Centrum 2005 goedgekeurde formatiebehoefte, met inachtneming van het in de meerjarenbegroting 2009-2011 opgenomen personeelsplan;
- b. de bijdragen van de kerken voor de Theologische Universiteit in de jaren 2009 tot en met 2011 te bepalen op de bedragen, zoals deze vermeld zijn in de meerjarenbegroting 2009-2011 en, wanneer de loonkostenontwikkeling daartoe aanleiding geeft, aan te passen op grond van werkelijke uitkomsten in overleg met deputaten financiën en beheer.

Grond:

de bijzondere situatie, namelijk dat de begroting van de Theologische Universiteit voor ongeveer 80% uit personeelskosten bestaat, maakt het noodzakelijk dat bij een afwijking tussen de begrote en werkelijke loonkostenontwikkeling de bedragen worden aangepast in overleg met deputaten financiën en beheer.

Besluit 7:

- a. voor de periode 2006-2008 een extra bijdrage te bepalen ter grootte van maximaal € 139.000, verbandhoudend met de loonkostenontwikkeling, zoals toegelicht in de brief d.d. 19 februari 2008 van de Theologische Universiteit aan deputaten financiën en beheer;
- b. deze bijdrage te beschouwen als een extra verhoging van het door de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 vastgestelde quotum 2008;
- c. de bestemming van het definitieve exploitatiesaldo over de periode 2006-2008 te laten beslissen door de Theologische Universiteit in overleg met deputaten financiën en beheer.

Gronden:

1. voor een gezonde en solide financiële basis van de universiteit is het noodzakelijk haar van financiële problemen te vrijwaren;
2. in haar brief d.d. 19 februari 2008 aan deputaten financiën en beheer heeft de Theologische Universiteit aangetoond dat een extra bijdrage uit hoofde van de loonkostenontwikkeling over de periode 2006-2008 noodzakelijk is (zie bijlage 1 bij de aanvullende rapportage);
3. door de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005 is uitgesproken dat, wanneer de

loonkostenontwikkeling daartoe aanleiding geeft, de bijdragen betreffende de periode 2006-2008 worden aangepast op grond van de werkelijke uitkomsten in overleg met deputaten financiën en beheer.

Besluit 8:

- a. de bijzondere leerstoel, uitgaande van het Archief- en Documentatiecentrum (ADC) van de Gereformeerde Kerken, aan de Theologische Universiteit te Kampen met als leeropdracht 'De geschiedenis van de Gereformeerde Kerken in Nederland in de context van het Nederlands protestantisme', voort te zetten;
- b. de termijn van instelling van de bijzondere leerstoel opnieuw op zes jaar te stellen, waarna een gemotiveerd verzoek tot verlenging aan de synode gedaan kan worden;
- c. aan het College van Bestuur van de TU op te dragen erop toe te zien dat het Reglement voor bijzondere leerstoelen aan de Theologische Universiteit wordt nageleefd.

Gronden:

1. ook voor de komende jaren is de versterking van het onderzoek en het daaraan gerelateerd onderwijs op dit terrein nog steeds gewenst en nodig;
2. in de afgelopen jaren heeft de bijzondere leerstoel aan de verwachtingen beantwoord. De nauwe verbinding met het ADC is vruchtbaar gebleken;
3. het is zinvol dat na zes jaar opnieuw getoetst wordt of de bijzondere leerstoel voortgezet zal worden;
4. het Reglement voor bijzondere leerstoelen aan de Theologische Universiteit voorziet in de uitvoeringsbepalingen.

BIJLAGEN**BIJLAGE I - BRIEF AAN DEPUTATEN FINANCIËN EN BEHEER (D.D. 19 FEBRUARI 2008)**

Geachte broeders,

In deze brief vragen wij uw aandacht voor een viertal zaken, t.w.

1. Exploitatie 2007
2. Loonkostenontwikkeling over de periode 2006 – 2008
3. Begroting 2008
4. Omvang eigen vermogen

Deze brief kunt u zien als voorbereiding op ons gesprek van 4 maart a.s.

1. Exploitatie 2007

Recent is de jaarrekening 2007 van de universiteit opgesteld. De jaarrekening is nog niet door het College van Bestuur vastgesteld en de accountantscontrole is vrijwel afgerond. Op basis daarvan kunnen we u berichten dat het jaar 2007 heeft geleid tot een positief saldo van € 127.000. Dit is deels het gevolg van incidentele meevallers en deels van een terughoudend financieel beleid.

Als gevolg van het positieve saldo over 2007 komt het met Deputaten Financiën en Beheer te verrekenen bedrag uit op een "reserve" van € 33.000. Het verloop van het omslag-egalisatiefonds is als volgt:

Stand ultimo 2006	"nog terug te verdienen door TUK"	€ 94.000
Positief exploitatiesaldo 2007		<u>€ 127.000</u>
Stand ultimo 2007	"reserve" voor 2008	<u>€ 33.000</u>

In 2007 is aan de onzekerheid rond een deel van de pensioenen een eind gekomen door de overdracht van de ingegane pensioenen aan een externe partij. Begin 2008 zal hetzelfde gebeuren met de nog niet ingegane pensioenen. Het is niet onmogelijk dat we in 2008 zullen worden geconfronteerd met afwijkingen ten opzichte van gemaakte schattingen in 2007. Hier is dus nog sprake van een zeker risico. Ook willen we niet ongenoemd laten de onzekerheid als gevolg van indexatie van pensioenen. Op dit punt zal nog nadere besluitvorming plaatsvinden binnen de TUK. In elk geval moet rekening worden gehouden met jaarlijkse extra kosten als gevolg van indexatie. De hoogte daarvan hangt uiteraard samen met de ontwikkeling van indexcijfers.

2. Loonkostenontwikkeling 2006 - 2008

De Generale Synode van Amersfoort-Centrum heeft de meerjarenbegroting 2006 – 2008 van de universiteit goedgekeurd (besluit 9, lid 2). Daarbij is ook uitgesproken dat, wanneer de loonkostenontwikkeling daartoe aanleiding geeft, de bedragen kunnen worden aangepast in overleg met Deputaten Financiën en beheer op grond van de werkelijke uitkomsten.

Uitgaande van het loonniveau van 2005 (het jaar waarin de meerjarenbegroting werd opgesteld), gaat het dus om de loonkostenniveaus vanaf 2006 tot en met 2008. Inmiddels is de CAO waarop we onze salarissen baseren vastgelegd tot en met 2010, zodat er teruggekeken kan worden. Bij de opstelling van de meerjarenbegroting is uitgegaan van een jaarlijkse loonkostenstijging van 2.00 % per jaar. In werkelijkheid hebben de loonkosten zich als volgt ontwikkeld (gebaseerd op de CAO van de diverse jaren):

2005/2006	toename van 3.40 %
2006/2007	toename van 3.17 %
2007/2008	toename van 4.03 %

Duidelijk moge zijn dat de 2.00 % ruim is overschreden.

Genoemde percentages zijn ontleend door het salaris in een bepaalde schaal gedurende de tijd te volgen, waarbij telkens dezelfde trede in ogenschouw is genomen. Loonstijgingen als gevolg van een extra trede worden dus buiten beschouwing gelaten. Ook de extra verhogingen (die op basis van de CAO) aan AIO's zijn toegekend worden buiten beschouwing gelaten.

Uitgaande van genoemde percentages zijn wij van mening dat de universiteit over de jaren 2006 – 2008 nog extra geld zou moeten krijgen. Het gaat daarbij om een bedrag van ca. € 139.000. De berekening ervan is als bijlage toegevoegd.

3. Begroting 2008

De meerjaren begroting 2008 eindigt met een bijdrage vanuit de kerken van € 1.954.000. In de nieuwe meerjarenbegroting 2009 – 2011 is ook 2008 opgenomen en de bijdrage vanuit de kerken dat daaruit naar voren komt bedraagt € 2.081.000, veel hoger dus. Het verschil van € 127.000 wordt voor ruim € 76.000 veroorzaakt door sterkere salarisstijgingen dan in de meerjarenbegroting is voorzien (zie ook 2 en de bijlage). In de ingediende meerjarenbegroting 2009 – 2011 is voor de overige mutaties een nadere onderbouwing gegeven van de achtergronden.

Wij zouden met u willen overleggen of het mogelijk is dat wij het overschot ultimo 2007 van € 33.000 en de aanvullende financiering 2006 – 2008 (€ 139.000) kunnen gebruiken om het gat dat wij nu zien in de begroting 2008 (€ 127.000) te dichten. Over de driejaars-termijn ontstaat dan de volgende situatie:

Overschot ultimo 2007	€ 33.000
Aanvullende financiering in verband met loonkosten 2006 - 2008	€ 139.000
Begroot tekort 2008	€ - 127.000
Saldo 2006 – 2008	€ 45.000

4. Omvang eigen vermogen

Al eerder is gesproken over de wenselijke omvang van het eigen vermogen met het oog op de liquiditeit binnen de TUK. Immers, nadat begin 2008 de pensioenen geheel zullen zijn afgestort zal de liquiditeit heel erg beperkt worden. In feite zorgen het Universiteitsontwikkelingsfonds en het bibliotheekfonds nog voor liquide middelen, maar deze zullen naar verwachting, conform de bedoeling van deze fondsen, afnemen. Naar de mening van TUK dienen deze twee fondsen buiten beschouwing te worden gelaten als het gaat om de bepaling van het gewenste omvang van het eigen vermogen.

Uitgaande van de balans ultimo 2007 bedragen de vaste activa verminderd met de egalisatierekening investeringen ca. € 542.000. Het eigen vermogen, excl. bestemmingsreserves kent een omvang van € 202.000. Er is dus nog een gat van ca. € 340.000. Wellicht kan dit bedrag wat worden verlaagd als in aanmerking wordt genomen het permanente aanwezige (negatieve) werkkapitaal, maar dat verdient wel nadere studie. Ook het feit dat universiteitsontwikkelingsfonds en bibliotheekfonds niet direct helemaal zullen worden uitgeput geeft ons wat tijd om het eigen vermogen op peil te brengen.

Overigens kan de financiering ook een andere vorm krijgen dan eigen vermogen. Ook kan worden gedacht aan een (renteloze) lening vanuit deputaten Financiën en Beheer. Graag spreken we met deputaten verder over deze problematiek die nu wel nadrukkelijker aandacht behoeft.

5. Afsluiting

Graag zouden wij een en ander met u nader bespreken op onze vergadering van 4 maart a.s. Tenslotte willen we benadrukken dat ons beleid er op gericht is overbodige kosten te vermijden. Aan de andere kant kunnen we er niet om heen als volwaardige universiteit een zekere kwaliteit te garanderen, iets wat gepaard gaat met het maken van kosten.

Met vriendelijke groeten,

N. Versteeg
directeur

Bijlage bij de brief: berekening extra "claim" in verband met loonkostenontwikkeling

Meerjarenbegroting				
	2005	2006	2007	2008
Personeelskosten				
- salarissen	1.220.000	1.195.000	1.227.000	1.262.000
- sociale lasten	102.000	103.000	103.000	103.000
- pensioenpremies	320.000	270.000	285.000	300.000
- overige personeelkosten	38.000	44.000	44.000	44.000
	<u>1.680.000</u>	<u>1.612.000</u>	<u>1.659.000</u>	<u>1.709.000</u>
Uitgaande van index (basis 2005)	100,00	102,00	104,04	106,12
Index op basis van actuele loonontwikkelinge	100,00	103,40	106,68	110,98
Herrekende personeelskosten o.b.v. actuele index				
	2005	2006	2007	2008
Personeelskosten				
- salarissen	1.220.000	1.211.402	1.258.135	1.319.796
- sociale lasten	102.000	104.414	105.614	107.717
- pensioenpremies	320.000	273.706	292.232	313.739
- overige personeelkosten	38.000	44.000	44.000	44.000
	<u>1.680.000</u>	<u>1.633.522</u>	<u>1.699.980</u>	<u>1.785.252</u>
Vershil		<u>21.522</u>	<u>40.980</u>	<u>76.252</u>
		totaal	<u>138.754</u>	